

Kunnan keskusvaalilautakunnan vaali

Kunnanhallitus 26.05.2025 § 124
98/00.00.01/2021

Vaalilain 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikautekseen kunnan keskusvaalilautakunta, johon kuuluu viisi jäsentä ja tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Jäsenistä valtuuston on määrättävä yksi puheenjohtajaksi ja toinen varapuheenjohtajaksi. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet edustaisivat edellisissä kuntavaaleissa (vuoden 2025 vaalit) esiintyneitä äänestäjäryhmiä, se yleensä edellyttää, että kukin jäsen ja varajäsen edustaa eri äänestäjäryhmää. Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Keskusvaalilautakuntaan valittavalla on oltava kuntalain 71 §:n mukainen yleinen vaalikelpoisuus. Lisäksi sovelletaan kuntalain 74.1 §:ää, jossa rajoitetaan vaalikelpoisuutta lautakuntaan.

Rajoituksista olennaisin on vaatimus vaalikelpoisuudesta valtuustoon, joten kunnan ja kuntayhtymän johtavat viranhaltijat ja konserniyhtiön johtohenkilöt eivät ole vaalikelpoisia keskusvaalilautakuntaan. Keskusvaalilautakunnan alaiset kunnan palveluksessa olevat henkilöt eivät myöskään ole vaalikelpoisia keskusvaalilautakuntaan.

Vaalilain 13 §:n mukaan "jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa". Käytännössä työskentelyeste voi tulla ajankohtaiseksi vasta seuraavissa kuntavaaleissa vuoden 2029 keväällä.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentti: Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Esittelijä kunnanjohtaja Rauno Peltola

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää ehdottaa kunnanvaltuustolle valittavaksi keskusvaalilautakuntaan toimikaudeksi 1.6.2025-31.5.2029 viisi jäsentä ja kahdeksan varajäsentä. Yksi jäsenistä valitaan puheenjohtajaksi ja toinen varapuheenjohtajaksi. Varajäsenet asetetaan siihen järjestykseen, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan.

Kunnanhallituksen päätös

Ptk tark.

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano

Kunnanvaltuusto